



СИЛАБУС КУРСУ

«Основи міжособистісного спілкування»

2021/2022 н. р.

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**
 Освітньо-професійна програма «Видавнича справа та медіакомунікації»
 Галузь знань: **06 Журналістика**
 Спеціальність: **061 Журналістика**
 Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна

Рік підготовки – 4(2) рік, семестр – VII(III)
 Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Дні занять: **згідно з розкладом**
 Консультації: **вівторок, 10.00-11.20, I корпус, кафедра**

Керівник курсу - к.філол.н., доцент кафедри видавничої справи та медіакомунікацій Гайда Ольга Мирославівна
 Контактна інформація – olha_haida@ukr.net

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Основи міжособистісного спілкування» ставить за мету сформувати у майбутніх фахівців професійні та комунікативні компетенції на основі розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів та технологій міжособистісного спілкування. **Метою** цієї дисципліни є поглибити і розширити вербальну та невербальну майстерність, адже володіння живим розповідним словом – незамінний чинник потужної мотивації здобувачів вищої освіти до активної пізнавальної діяльності, безумовний засіб переконання й впливу на співрозмовника. Завданнями курсу є ознайомити із системою способів та засобів спілкування, що впливають на ефективність міжособистісної взаємодії; формувати у здобувачів освіти аналітичне та критичне мислення і мовленнєву компетенцію; ознайомити зі стратегіями поведінки у конфліктній ситуації. Об'єктом є соціально-психологічні аспекти процесу професійної підготовки й особистісного розвитку студентів.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
24/20	Змістовий модуль I. Сутність процесу спілкування		
8/4	Тема 1. Основи міжособистісного спілкування як навчальна дисципліна.	Знати важливість вивчення курсу, ключові поняття, функції і етапи процесу спілкування. Розуміти базові поняття теорії міжособистісного спілкування.	Питання, тести
4/4	Тема 2. Спілкування як соціально-психологічний феномен.	Знати структуру процесу спілкування. Уміти розрізнити перцептивний, комунікативний та інтерактивний аспекти спілкування.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 3. Моделі спілкування.	Уміти застосовувати різні моделі спілкування в залежності від ситуації. Знати, що таке культура слухання та володіти навичками активного слухання.	Захист міні-проектів, питання
4/4	Тема 4. Особливості вербального контакту.	Знати поняття комунікативного кодексу. Вміти застосовувати різні механізми взаємодії під час вербального контакту.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 5. Невербальні засоби міжособистісної комунікації.	Знати типологію засобів невербальної комунікації та особливості гендерних аспектів спілкування. Вміти систематизувати отримані знання.	Практичне завдання, модульний контроль

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
18/16	Змістовий модуль II. Особливості комунікативної взаємодії		
6/4	Тема 6. Конфлікти в міжособистісному спілкуванні.	Знати типи та причини виникнення конфліктів; основні види конфліктогенів; типи конфліктних особистостей.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 7. Стили розв'язання міжособистісних конфліктів.	Знати шляхи подолання конфліктів шляхом покращення спілкування. Володіти основними стилями розв'язання міжособистісних конфліктів.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 8. Комунікативна поведінка і комунікативні ресурси	Знати категорії комунікативної поведінки; типологію комунікативних категорій та паремійні засоби їх вербалізації.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 9. Комунікативні стратегії і тактики.	Уміти застосовувати належні комунікативні стратегії і тактики під час вербального контакту. Вміти систематизувати отримані знання.	Питання, практичні завдання, модульний контроль
22/20	Змістовий модуль III. Міжкультурна комунікація		
4/4	Тема 10. Поняття міжкультурної комунікації.	Знати національно-культурні чинники та розуміти їх вплив на процес спілкування. Знати національно-культурну специфіку мовленнєвого етикету.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 11. Невербальні особливості міжкультурної комунікації.	Знати невербальні особливості міжкультурної комунікації; комунікативні табу.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 12. Основні типи культур.	Знати основні типи та відмінності культур за контекстною спрямованістю, за спрямованістю мети діяльності, за дистанцією влади, за ставленням до невизначеності, за гендерною ознакою; типологічні особливості української культури.	Питання, практичні завдання
4/4	Тема 13. Міжкультурні стилі комунікації.	Уміти розрізнити міжкультурні стилі комунікації. Знати їхню типологію.	Захист міні-проектів, питання
4/4	Тема 14. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки	Знати міжкультурні особливості комунікативної поведінки; домінантні риси української та американської комунікативної поведінки; стратегії і тактики спілкування, у яких мовці виявляють національні та індивідуальні особливості.	Питання, практичні завдання
2/-	ІНДЗ. Мистецтво усної публічної переконуючої комунікації.	Вміти систематизувати отримані знання.	ІНДЗ, модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, розв'язування практичних завдань.

В процесі практичного (семінарського) заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою: <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=1025>.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного аналізу історії української літератури та її впливу на сучасні засоби масової інформації.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль*
- *модульний контроль*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання*
- *підсумковий контроль у формі заліку.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
--	-------------------------------------	---------------------------------	-----------------------	----------------------

Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	83	70	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,7 + 83 * 0,2 + 70 * 0,1 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

Основна:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 342 с.
2. Борг Д. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. – Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. – 304 с.
3. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування: навч. пос. / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
4. Джонсон Девид В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування / Девид В. Джонсон; пер. з англ. В. Хомика. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 287 с.
5. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. — К. : ВЦ «Академія», 2012. — 288 с. — (Серія «Альма-матер»).
6. Піз А. Мова рухів тіла / Аллан Піз, Барбара Піз. – КМ-БУКС, 2015. – 416 с.
7. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення. Навч. посіб. – К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 184 с.
8. Сайтерли І.А. Культура міжособистісних стосунків: навчальний посібник / І.А. Сайтерли. – К.: «Академвидав», 2007. – 239 с.
9. Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. / О.А. Семенюк, В.Ю. Парашук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 240 с. (Серія «Альма-матер»)
10. Філоненко М. Психологія спілкування: навчальний посібник / М. Філоненко - К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. - Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html>

11. Щербина Д. В. Невербальна культура педагога: методичні рекомендації до проведення лабораторних занять з курсу «Основи педагогічної творчості та майстерності / Дар'я Володимирівна Щербина. – Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012 р. – 58 с.
12. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник / О.В. Яшенкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010. – 309 с.

Допоміжна:

13. Бацевич Ф.С. Міжкультурна комунікація: довідник. – Львів, 2009. – 141 с.
14. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: підручник / Н.Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2004. – 383 с.
15. Зубенко Л.Г. Культура ділового спілкування: навчальний посібник / Л.Г. Зубенко, В.Д. Немцов. – К.: «ЕксОб», 2000. – 200 с.
16. Кость С. Педагогічне спілкування: особливості, закони, функції / Тетяна Липченко, Світлана Кость // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: збірник наукових праць / головний редактор Р. І. Благута. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – Вип. 2. – 204 с. – С. 147-155. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/02_2017/18.pdf) <http://www2.lvduvs.edu.ua/seriia-psykholohichnauk/508-vipusk-2-2017>
17. Кушнір Р. Великий оратор. – Дрогобич, 2013. – 256 с.
18. Мацько Л.І. Культура української фахової мови: навчальний посібник / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К. : Видавничий центр «Академія», 2007. – 359 с.
19. Правова міжкультурна комунікація: до ЄВРО-2012: навчальний посібник / [О. Бойко, Н 15І. Казимир, Б. Кравець, С. Кость, Г. Ойцевіч, А. Токарська, О. Федішин, О. Цибух; за заг. ред. д-ра юрид. наук А.С. Токарської]. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 240 с.
20. Екман П. Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті / Пол Екман . – КМ-БУКС, 2015. – 320 с.

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тижде нь	2 тижде нь	3 тижде нь	4 тижде нь	5 тижде нь	6 тижде нь	7 тижде нь	8 тижде нь	9 тижде нь	10 тижде нь	11 тижде нь	12 тижде нь	13 тижде нь	14 тижде нь	15 тижде нь	16 тижде нь
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4	Л5	Л6	Л7	Л8	Л9	Л10	Л11	Л12	Л13	Л14	Л15	Л16 Л17
Семінарські	С1	С2	С3	С4	С5	С6	С7	С8	С9	С10	С11	С12	С13	С14	С15	
Контроль знань				МК1					МК2					ІНДЗ	МК3	залік

- Л1 – лекційне заняття по темі 1
С1 – семінарське заняття по темі 1 ...
Т1-4 – письмове тестове опитування з тем 1-4
МК1 – модульний контроль 1
ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання